

VIẾT BÀI TẬP LÀM VĂN SỐ 7 – VĂN MIÊU TẢ SÁNG TẠO (làm tại lớp)

I – MỤC TIÊU CẦN ĐẠT

Bài tập làm văn số 7 nhằm đánh giá :

- Năng lực sáng tạo trong khi thực hành viết bài văn miêu tả (tả cảnh hoặc tả người) ;
- Năng lực vận dụng các kĩ năng và kiến thức về văn miêu tả nói chung và văn tả người nói riêng đã được học ở các tiết học trước đó (ở các Bài 18, 19, 22, 23, 28) ;
- Rèn luyện các kĩ năng viết nói chung (diễn đạt, trình bày, chữ viết, chính tả, ngữ pháp,...).

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

1. Sau các kiểu đề yêu cầu viết bài tập làm văn tả cảnh (bài số 5) và tả người (bài số 6), bài tập làm văn số 7 yêu cầu HS miêu tả một cách sáng tạo. Sáng tạo ở đây được hiểu là từ những quan sát cụ thể trong đời sống và trong văn chương, HS biết tưởng tượng, liên tưởng, so sánh để có những hình ảnh độc đáo, sống động, phong phú, giàu mĩ cảm,...

2. *Ngữ văn 6*, tập hai, tr. 122 nêu lên bốn đề văn tham khảo, với những yêu cầu và mục đích cụ thể sau :

Đề 1 yêu cầu tả lại quang cảnh một phiên chợ theo tưởng tượng của mỗi HS. Có thể có HS chưa đi chợ, nhưng các em đều hiểu chợ là địa điểm công cộng, rất đông người tập trung đến đó để mua, bán và trao đổi nhiều sản vật khác nhau. Căn cứ vào đó mà hướng dẫn HS cách làm đề văn này.

Đề 2 yêu cầu tả lại khu vườn trong một buổi sáng đẹp trời, nhưng dựa vào gợi ý từ bài văn *Lao xao* của Duy Khán (ở Bài 27, tr. 110 – 112, SGK). HS có thể tham khảo cách miêu tả của nhà văn nhưng phải sáng tạo khi viết bài văn của mình, không được chép lại một cách máy móc.

Đề 3 yêu cầu miêu tả hình ảnh ông Tiên trong các truyện cổ theo trí tưởng tượng của mỗi HS. Nhân vật ông Tiên trong truyện cổ dân gian rất quen thuộc, có một số đặc điểm chung, nhưng mỗi HS cần có ông Tiên của riêng mình.

Đề 4 yêu cầu tương đối tự do, tả một người có hành động và ngoại hình khác thường. Đề này cũng đòi hỏi HS cần phát huy trí tưởng tượng phong phú của mình để làm nổi bật được những nét đặc sắc của đối tượng cần miêu tả.

3. Tuy viết bài miêu tả sáng tạo là khuyến khích HS có được nhiều ý tưởng độc đáo, mới mẻ, nhưng không có nghĩa là tự do muốn viết gì và viết thế nào cũng được. Vì thế, HS cần liên hệ với phần lí thuyết đã học ở các tiết học trước về văn miêu tả để vận dụng thực hành.

4. Cũng như các bài kiểm tra số 5 và 6, bốn đề văn trên đây không nhất thiết bắt buộc phải sử dụng cho bài tập làm văn số 7. Đây chỉ là những dạng đề để HS suy nghĩ luyện tập. Khi kiểm tra viết bài, GV có thể tham khảo và ra các đề tương tự, hoặc đưa ra thảo luận trong tổ bộ môn để quyết định việc ra đề. Nếu lựa chọn một trong bốn đề trong SGK thì dựa vào các gợi ý cơ bản trên để xây dựng một đáp án cho phù hợp.